
SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ W 2016 ROKU

DANE IDENTYFIKACYJNE JEDNOSTKI

Nazwa:

Caritas Archidiecezji Warmińskiej

Adres siedziby:

ul. Grunwaldzka 45

10-125 Olsztyn

Forma prawna i organ rejestrujący:

Caritas Archidiecezji Warmińskiej działa w oparciu o Dekret Biskupa Warmińskiego L.Dz.89/2457 z dnia 30.11.1989 r. oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pod nr KRS 0000245507.

Zarząd Caritas:

Dyrektor: ks. Paweł Zięba

Zastępca dyrektora: ks. Piotr Brygoła

Sekretarz: s. Lucyna Gibowicz RM

Komisja Nadzorcza Caritas:

Przewodniczący: ks. prał. Andrzej Pluta

Członek komisji: ks. kan. Jerzy Balcer

Członek komisji: ks. prał. Leszek Galica

I NIEODPŁATNA REGULARNA DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

---

1. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZDOMNYCH I NAJUBOŻSZYCH MIESZKAŃCÓW ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ

---

a) *Archidiecezjalne Centrum Charytatywne im. Jana Pawła II w Olsztynie*

Archidiecezjalne Centrum Charytatywne im. Jana Pawła II w Olsztynie jest miejscem świadczenia pomocy dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością z terenu Olsztyna i okolic. Centrum świadczy doraźną pomoc żywnościową, medyczną, pomoc w zakresie higieny, pomoc terapeutyczną, prawną i socjalną, organizowane są w nim spotkania okolicznościowe i rekolekcje. Jest także siedzibą administracji Caritas Archidiecezji Warmińskiej. Na Centrum, poza częścią biurową, składają się: kuchnia i stołówka, poradnia lekarska, odzieżownia i łazienka.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Pomoc żywnościowa świadczona w Archidiecezjalnym Centrum Charytatywnym na rzecz osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i najuboższych mieszkańców Olsztyna miała w 2016 roku dwie zasadnicze formy.

Pierwsza z nich, obecna w działalności Caritas Archidiecezji Warmińskiej od samego początku istnienia Archidiecezjalnego Centrum Charytatywnego, to wydawanie codziennych posiłków osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością. Posiłki w jadłodajni wydawane były przez cały rok, od poniedziałku do soboty, o godzinie 12.00, otrzymywał je każdy, kto przyszedł do stołówki o wyznaczonej porze, z zastrzeżeniem, że z posiłku korzystać mogą jedynie osoby trzeźwe.

Posiłki przygotowywane były przez zatrudnioną w kuchni siostrę zakonną ze Zgromadzenia Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim, której każdego dnia pomagało kilku wolontariuszy. Obiad składał się zawsze z jednego dania, przy czym przy uroczystych okazjach (świętach kościelnych i państwowych, dniach patronackich) po obiedzie podawany był także deser. W ramach obiadu osoby potrzebujące najczęściej otrzymywały zupę, chleb i kompot, kilka razy w miesiącu serwowany był posiłek w formie drugiego dania. Osobom korzystającym z posiłku rozdawano także, pochodzące z darowizn, słodkie bułki oraz owoce.

Kuchnia każdego dnia przygotowywała ok. 300 porcji posiłku. Nadwyżka posiłku przeznaczana była na dokładki. W 2016 roku z posiłków korzystało każdego dnia od 50 do 140 osób, wydano w sumie ok. 25,5 tysiąca posiłków (liczonych jako pojedyncze osoby spożywające posiłek, a nie wydane porcje). Kolejne 3,5 tysiąca posiłków wydano mieszkankom Ośrodka Interwencji Kryzysowej i ich dzieciom.

Żywność potrzebna do przygotowywania posiłków zakupywana była ze środków pochodzących z dotacji Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego oraz środków własnych Caritas (w tym darowizn i wpłat z tytułu 1% podatku). Do przygotowywania posiłków

wykorzystywano także żywność przekazywaną Caritas w formie darowizn, żywność pozyskaną w czasie przedświątecznych zbiórek żywności i akcji „Siatka Miłosierdzia” oraz pochodzącą z realizacji programów Embargo i FEAD.

Drugą formą świadczonej w Centrum regularnej pomocy żywnościowej było przygotowywanie i wydawanie posiłków dla najuboższych rodzin z terenu Olsztyna, klientów MOPS.

Działanie to realizowane było w okresie od lutego do grudnia 2016 roku jako zadanie publiczne zlecone Caritas Archidiecezji Warmińskiej przez Miasto Olsztyn. W styczniu Caritas wydawała najuboższym rodzinom „na wynos” posiłki przygotowywane dla osób bezdomnych. Od lutego skala pomocy została zwiększona, a rodziny otrzymywały przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku) posiłek w formie drugiego dania;

W ramach tego działania przygotowano i wydano 20 228 posiłków. Na potrzebę zadania do pracy w kuchni zatrudniono 2 dodatkowe osoby. Zadanie miało charakter powierzenia, było zatem w całości finansowane przez Gminę Olsztyn.

POMOC MEDYCZNA

W Centrum Charytatywnym funkcjonuje poradnia lekarska dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Gabinet otwarty był 2 razy w tygodniu (w poniedziałki i środy) przez 2 godziny, a dyżury pełniły w nim pielęgniarka i lekarz – wolontariuszki. W 2016 roku udzielono w nim 1161 porad.

Zgłaszającym się do poradni pacjentom, w miarę posiadanych środków, wydawane były, pochodzące z darowizn oraz zakupione dzięki dotacji z Urzędu Marszałkowskiego, leki i środki opatrunkowe. Najczęstszymi problemami zdrowotnymi zgłaszanymi przez pacjentów przychodni niezmiennie pozostają grzybica, wszawica, świerzb, przeziębienia, dolegliwości bólowe i reumatyczne, dolegliwości ze strony układu pokarmowego oraz trudno gojące się rany.

POMOC W ZAKRESIE HIGIENY OSOBISTEJ

Caritas Archidiecezji Warmińskiej stara się wspomagać swoich podopiecznych w zakresie dbania o higienę osobistą. Działanie to powala nie tylko na poprawę samopoczucia podopiecznych, ale także przyczynia się do poprawy stanu ich zdrowia oraz ułatwia im funkcjonowanie w społeczeństwie (przykry zapach wielu osób bezdomnych jest jedną z najważniejszych przyczyn nietolerowania ich przez innych ludzi). Osoby zgłaszające się do Centrum mogą wykąpać się w mieszczącej się w nim łaźni oraz otrzymać czyste ubrania w mieszczącym się w nim magazynie odzieży - odzieżowni.

Prowadzona przez wolontariuszy odzieżownia otwarta była przez 2 godziny cztery razy w tygodniu. W 2016 roku skorzystano z niej kilka tysięcy razy. Osobami zgłaszającymi się po ubrania do odzieżowni były osoby bezdomne, bezrobotne, skrajnie ubogie. Rozprowadzana wśród nich odzież pochodziła przede wszystkim z darowizn osób prywatnych (odzież używana).

Część z otrzymywanych przez Caritas ubrań przekazywana była Parafialnym Zespołom Caritas, które rozprowadzały je wśród osób potrzebujących na terenie własnych parafii. Część

gromadzonej w odzieżowni odzieży damskiej i dziecięcej przekazywana była, w miarę pojawiających się potrzeb, mieszkankom Ośrodka Interwencji Kryzysowej Caritas.

Mieszcząca się w Centrum łaźnia była dostępna dla bezdomnych codziennie, od poniedziałku do soboty, od 9.00 do 11.30. Każdego dnia korzystało z niej od 4 do 10 osób. Osobom chcącym skorzystać z łaźni pracujący w budynku portier wydawał, zakupione dzięki otrzymanym dotacjom, środki higieny osobistej. O utrzymanie porządku w łaźni dbali wolontariusze (osoby bezdomne) oraz portierzy.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

Przez cały rok, 1 raz w tygodniu, osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością spotykały się w Archidiecezjalnym Centrum Charytatywnym na filmoterapii. W spotkaniach brało udział od 5 do 20 osób. W ramach spotkań, osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością miały okazję uczestniczyć w pokazach filmowych, po których następowały, prowadzone przez psychologa, dyskusje na temat obejrzanego filmu, jego odniesień do życia uczestników spotkania, rodzących się w nich w czasie seansu emocji. Spotkania kończyły się wspólną kolacją.

W ramach realizowanych przez Caritas zadań publicznych, bezdomni i osoby zagrożone bezdomnością korzystały w Centrum także z porad prawnych, psychologicznych, pomocy pracownika socjalnego oraz terapeuty uzależnień.

W 2016 roku tradycyjnie zorganizowano także Uroczyste Śniadanie Wielkanocne i Wieczерzę Wigilijną dla najuboższych mieszkańców Olsztyna. Na Śniadanie Wielkanocne przyszło ok. 250 osób, zaś na Wieczерzę Wigilijną ok. 300 osób. Tradycyjnie, oba posiłki spożywane były w 3 turach. W czasie pierwszej tury obu wydarzeń obecni byli zaproszeni goście, przedstawiciele władz świeckich i kościelnych. Po uroczystych posiłkach uczestnicy otrzymali paczki żywnościowe.

W 2016 roku nie zabrakło także działań ewangelizacyjnych i formacyjnych skierowanych do osób korzystających z pomocy w Centrum. Każdego dnia posiłek był rozpoczynany czytaniem Ewangelii z danego dnia oraz wspólną modlitwą (w piątki Wielkiego Postu przed obiadem odprawiano także nabożeństwo Drogi Krzyżowej). W czasie Wielkiego Postu oraz Adwentu, z pomocą kleryków Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” w Olsztynie, przeprowadzono rekolekcje dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością (połączone z możliwością spowiedzi).

b) kanonia św. Stanisława we Fromborku - stolówka z zapleczem kuchennym

Kanonia św. Stanisława we Fromborku jest częścią Centrum Młodzieży Caritas we Fromborku. Znajduje się w niej stolówka z zapleczem kuchennym, która w ciągu roku służy przede wszystkim dożywianiu osób potrzebujących z terenu Gminy Frombork, zaś w okresie wakacyjnym przygotowuje posiłki (całodzienne wyżywienie) dla dzieci przebywających na koloniach letnich w Niepublicznym Samodzielnym Schronisku Młodzieżowym.

W 2016 roku w kanonii dożywianych było od 19 do 22 osób. Otrzymywały one pełny, dwudaniowy obiad. Na podstawie zawartego porozumienia, przygotowywanie i wydawanie posiłków było dofinansowane przez MGOPS we Fromborku.

Osoby potrzebujące miały także możliwość uczestniczenia w zorganizowanym dla nich Śniadaniu Wielkanocnym oraz Wieczery Wigilijnej (uczestnicy Wigilii otrzymali także paczki żywnościowe).

2. DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŻYCIA I RODZINY:

a) Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy w Rodzinie

Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy w Rodzinie mieści się w budynku Archidiecezjalnego Centrum Charytatywnego. Dysponujący 30 miejscami Ośrodek przeznaczony jest dla kobiet (i ich małoletnich dzieci), które z różnych względów, przede wszystkim skrajnej biedy, bezdomności i przemocy, nie mają gdzie mieszkać. W Ośrodku kobietom, oprócz dachu nad głową, zapewniane jest wyżywienie, podstawowe leki, środki higieny oraz opieka specjalistów (psychologów, pracownika socjalnego, prawnika, pedagoga). Czas, który kobiety spędzają w Ośrodku przeznaczony jest przede wszystkim na uporządkowanie ich sytuacji prawnej i socjalnej oraz na przygotowanie ich do funkcjonowania w normalnym życiu.

W 2016 roku w Ośrodku mieszkało 68 osób (28 kobiet i 40 dzieci), które spędziły w nim w sumie 4242 osobodoby, przy czym średni czas pobytu wynosił 2 miesiące, najkrótszy pobyt trwał 1 dzień, a najdłuższy – 7 miesięcy. Mieszkanki pochodziły z 13 różnych miejscowości. Najczęstszymi przyczynami decydującymi o przyjęciu kobiet do Ośrodka były: przemoc psychiczna (doświadczało jej 21 kobiet), trudna sytuacja ekonomiczna (dotyczyło to 18 kobiet), alkoholizm w rodzinie (18), bezrobocie (14), ochrona macierzyństwa (11), niezaradność życiowa (9), przemoc fizyczna (7). 13 kobiet i 19 dzieci przyjętych do OIK zaliczało się do kategorii osób bezdomnych. Mieszkańcom Ośrodka wydano w ciągu roku 3816 obiadów.

W ramach swoich działań Ośrodek otaczał opieką nie tylko swoje obecne, ale także były mieszkanki. Osobom nie mieszkającym w Ośrodku udzielono w 2016 roku 360 porad specjalistycznych.

Ośrodek zatrudnia na stałe 2 pracowników – pracownika socjalnego (jego etat dofinansowywany jest przez Miasto Olsztyn w ramach umowy z MZPiTU) oraz opiekuna edukacyjnego/pedagoga (siostrę ze Zgromadzenia Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim), poza tym Ośrodek współpracował z 2 psychologami, prawnikiem, pracownikiem socjalnym z PPS nr 4 oraz kuratorem. Ośrodek korzystał z pomocy 4 wolontariuszy i 22 praktykantów, zorganizował 7 spotkań ze studentami zainteresowanymi charakterem pracy w Ośrodku.

b) Dom Samotnej Matki w Brąswaldzie

Dom Samotnej Matki Caritas Archidiecezji Warmińskiej mieści się w Brąswaldzie, w budynku jednorodzinym usytuowanym w pobliżu tamtejszego kościoła. Placówka prowadzona jest przez siostry ze Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Funkcjonowanie Domu jest współfinansowane przez Archidiecezjalną Kurię Metropolitalną ze środków pochodzących z Funduszu Obrony Życia.

Dom przeznaczony jest przede wszystkim dla samotnych kobiet oczekujących na narodziny dziecka (mogą one w nim przebywać przez czas trwania ciąży oraz 3 miesiące po porożu), ale przyjmuje także samotne matki znajdujące się w bardzo trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza bezdomne kobiety z małymi dziećmi (te osoby mogą przebywać w domu do 3 miesięcy). W czasie pobytu w Domu, podobnie jak w przypadku mieszkank OIK, porządkowana jest ich sytuacja prawna i socjalna. Kobiety uczą się także opieki nad noworodkami.

W 2016 roku w Domu przebywało 15 osób (8 kobiet i 7 dzieci, z czego 5 kobiet i 4 dzieci było osobami bezdomnymi), spędzając w nim w sumie 593 osobodoby.

Mieszkanki Domu mogły korzystać ze wsparcia duchowego i psychologicznego, poradnictwa socjalnego i prawnego, miały zapewnione całodobowe schronienie, wyżywienie, leki oraz akcesoria niezbędne do opieki nad małymi dziećmi. Mieszkanki Domu uczestniczyły również we wszystkich imprezach i projektach organizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

c) Okna życia

Pod opieką Caritas Archidiecezji Warmińskiej funkcjonują 2 „Okna Życia” (w parafii p.w. Chrystusa Odkupiciela Człowieka w Olsztynie i w parafii p.w. św. Jerzego w Kętrzynie), w roku sprawozdawczym nie znaleziono w nich żadnego dziecka.

d) Rodzinne Domy Dziecka

Rodzinne domy dziecka to forma całodobowej pieczy zastępczej nad dziećmi. Osoby prowadzące rodzinne domy dziecka (w przypadku Domów Caritas – dwa małżeństwa) dążą do tego, by stworzyć dzieciom warunki życia możliwie najbliższe warunkom panującym w rodzinach naturalnych. Budując z dziećmi więzi, wychowując je, pokazując, jak powinna funkcjonować prawdziwa rodzina, przygotowują je do adopcji lub dalszego samodzielnego życia. Caritas Archidiecezji Warmińskiej prowadzi dwie placówki tego typu: w Nidzicy i w Braniewie.

W domu dziecka w Nidzicy w 2016 roku przebywało w sumie 8 dzieci (3 dziewczynki i 5 chłopców), z których 1 posiadało orzeczenia o niepełnosprawności. Liczba dzieci w placówce w ciągu roku zmieniała się. W kwietniu 2016 r. pod opiekę Domu trafiła dziewczynka.

W domu dziecka w Braniewie w 2016 roku przebywało 8 dzieci, 1 dziewczynka i 7 chłopców, w wieku od 11 do 19 lat, z których 4 posiadało orzeczenia o niepełnosprawności. Przez cały rok były

to te same dzieci. W grudniu 2016 roku jeden z podopiecznych Domu usamodzielniał się, w związku z czym w grudniu liczba podopiecznych zmalała do 7.

Obie placówki prowadzone były przez Caritas w porozumieniu z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie w Nidzicy i w Braniewie i były dofinansowywane ze środków Powiatów Nidzickiego i Braniewskiego. Caritas zapewniała placówkom obsługę księgowo-kadrową.

W okresie wakacyjnym 2 wychowanków Rodzinnego Domu Dziecka w Braniewie uczestniczyło w koloniach letnich zorganizowanych we Fromborku przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej. Dzieci z Braniewa uczestniczyły ponadto w wypoczynku w Kątach Rybackich (2 wychowanków) oraz w Jastrzębiej Górze (2 wychowanków). We wrześniu czworo wychowanków Domu w Braniewie brało udział w spotkaniu młodzieży w Ośrodku Caritas w Rybakach. Dwóch wychowanków wzięło we wrześniu także udział w obozie harcerskim.

Dzieci z Rodzinnego Domu Dziecka w Nidzicy uczestniczyły w kilku formach wypoczynku wakacyjnego: 5 dzieci wzięło udział w turnusie rehabilitacyjnym, 3 dzieci wzięło udział w oazie katolickiej w Krakowie i Głotowie, 2 wychowanków uczestniczyło w koloniach zorganizowanych przez Caritas we Fromborku, 1 podopieczny wziął udział w koloniach żeglarsko-socjoterapeutycznych w Siemianach.

Wychowankowie z Rodzinnego Domu Dziecka w Braniewie uczestniczyli w ciągu roku w licznych wycieczkach organizowanych przez wychowawców placówki, m.in. do Krakowa, Częstochowy, Zakopanego i Lichenia. W ciągu roku szkolnego brali udział w zajęciach w Braniewskim Centrum Kultury (zajęcia artystyczne, taneczne, sportowe, malarskie).

---

3. DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ

---

a) Szalik historii

„Szalik historii” to akcja zapoczątkowana w październiku 2016 roku, mająca promować integrację międzypokoleniową poprzez współdziałanie ludzi młodych i seniorów. Akcja została skierowana do wszystkich mieszkańców Archidiecezji Warmińskiej. W ramach akcji Caritas zachęca młodych ludzi, by wraz z seniorami ze swojej rodziny czy okolicy podjęli wspólne działania na rzecz osób najbardziej potrzebujących, wykorzystując wspólnie spędzany czas do wzajemnego poznawania się.

Uczestnicy akcji zostali poproszeni o zapisywanie (lub rejestrowanie w dowolny inny sposób) opowiadanych im historii oraz robienie zdjęć ze wspólnie podjętych działań.

Szaliki przekazywane do Caritas przez uczestników akcji zostaną przekazane osobom bezdomnym i innym podopiecznym Archidiecezjalnym Centrum Charytatywnym.

b) Kultura dla każdego

„Kultura dla każdego” to tytuł zadania publicznego realizowanego przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej na rzecz seniorów w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS) na lata 2014-2020, zleconego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Zadanie było realizowane w okresie od lipca do grudnia 2016 r. Wzięło w nim udział 40 osób z 5 gmin z terenu Archidiecezji Warmińskiej. Głównym celem projektu była likwidacja barier w korzystaniu z kultury i turystyki osób pochodzących z różnych środowisk społecznych. W ramach projektu prowadzono spotkania edukacyjne na temat różnych form kultury, przygotowywano uczestników do korzystania z nich, zorganizowano dla nich wyjścia do teatru, kina, filharmonii, muzeów i planetarium oraz 2 wyjazdy (do Krynicy Morskiej i na południe Polski, szlakiem najważniejszych miast historycznych w Polsce).

Dzięki udziałowi w tym projekcie, seniorzy mieli okazję przekonać się, że korzystanie z oferty kulturalnej i turystycznej nie jest zarezerwowane jedynie dla osób młodych i/lub bogatych, ale dla wszystkich, którzy chcą z nich korzystać.

4. DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – ŚWIETLICE

W 2016 roku Caritas Archidiecezji Warmińskiej prowadziła 3 świetlice opiekuńczo-wychowawcze – w Górowie Iławeckim, Korszach i Lidzbarku Warmińskim.

Każda ze świetlic otaczała opieką ok. 30 dzieci w wieku od 6 do 16 lat. Świetlice były otwarte przez cały rok szkolny, w Górowie i Korszach codziennie, od poniedziałku do piątku, natomiast świetlica w Lidzbarku otwarta była trzy razy w tygodniu. W świetlicach dzieci otrzymywały pomoc w odrabianiu lekcji, organizowane były dla nich zajęcia plastyczne, muzyczne i teatralne, realizowane były programy pedagogiczne, prowadzone były działania profilaktyczne i socjoterapeutyczne, organizowane były imprezy okolicznościowe, takie jak Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Nauczyciela, Andrzejki, Mikołajki, itd. We wszystkich świetlicach dzieci miały możliwość spożycia posiłku.

W okresie ferii zimowych świetlice organizowały półkolonie.

W czerwcu 2016 roku, dzięki otrzymanej darowiźnie, 25 podopiecznych świetlicy w Górowie Iławeckim wzięło udział w wyjeździe do Elbląga do Rodzinnego Parku Rozrywki Nowa Holandia. Dzieci z Korsza wzięły udział w spektaklu „Królowa Śniegu” w MOK w Korszach oraz w licznych konkursach, m.in. „Mazurskie Słowiki 2016”, gdzie zajęli II miejsce.

W okresie wakacji letnich duża część podopiecznych świetlic w Korszach i w Lidzbarku Warmińskim (dzieci mieszczące się w kryterium wiekowym, a więc mające nie więcej niż 12 lat) brało udział w koloniach organizowanych przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej we Fromborku. Przez część wakacji w świetlicach organizowane były półkolonie. Dzieci z Korsza, dzięki dofinansowaniu przekazanemu przez Powiat Kętrzyński, w ramach półkolonii pojechały na wycieczkę do Olsztyna, gdzie uczestniczyły w seansie filmowym w kinie oraz spędziły aktywnie czas w aquaparku.

W listopadzie dzieci ze świetlicy w Górowie wzięły udział w wycieczce do Bartoszyckiego Domu Kultury, gdzie aktywnie spędziły czas, m.in. ucząc się tworzenia ceramiki.

Działania świetlic dofinansowywane były przez lokalne samorządy oraz wspierane przez licznych darczyńców.

Podopieczni świetlic czynnie włączyli się w organizowane przez Caritas zbiórki żywności. 5 dzieci z Lidzbarka i 6 dzieci z Korsza otrzymało od Caritas wyprawki w ramach akcji „Tornister pełen uśmiechów”.

5. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH – ARCHIDIECEZJALNY OŚRODEK POMOCY UZALEŻNIONYM CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ

Archidiecezjalny Ośrodek Pomocy Uzależnionym funkcjonuje przy parafii św. Józefa w Olsztynie. Ośrodek prowadzony jest przez księdza, doświadczonego terapeutę uzależnień. W 2016 roku w Ośrodku odbywały się regularne spotkania grup AA (anonimowych alkoholików) i AlAnon (osób współuzależnionych) oraz Msze święte w intencji osób uzależnionych.

Ośrodek prowadził swoje działania w 2 podstawowych płaszczyznach: pastoralno-formacyjnej (warsztaty, Dni Trzeźwości, dni skupienia, rekolekcje, konferencje) oraz terapeutyczno-duchowej (spotkania indywidualne z uzależnionymi i członkami ich rodzin).

Z pomocy udzielanej w Ośrodku korzystali m.in. podopieczni Caritas przychodzący na posiłki do Archidiecezjalnego Centrum Charytatywnego.

W październiku 2016 roku, Caritas Archidiecezji Warmińskiej rozpoczęła nowennę Mszy Świętych Dziękczynnych za Trzeźwość. Przez 9 kolejnych miesięcy, w czwartą sobotę miesiąca, osoby, którym bliski jest problem trzeźwości, spotykają się w Gietrzwałdzie na wspólnym dziękczynieniu za każdy dzień trzeźwości.

6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

a) Warsztaty Terapii Zajęciowej we Fromborku:

Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej mieszczą się w zabytkowej kanonii św. Michała we Fromborku.

W 2016 roku Warsztaty otaczały opieką 30 osób niepełnosprawnych z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym z terenu powiatu braniewskiego (3 osoby przychodziły na zajęcia z Fromborka, pozostałe 27 osób było dowożonych mikrobusem z gminy i miasta Braniewa oraz gminy Płoskinia - dziennie mikrobus przejeżdżał około 400 km). Warsztaty czynne były od poniedziałku do piątku, w godz. od 7:00 do 16:00.

Prowadzona w Warsztatach terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywała się w 5 osobowych grupach w 6 pracowniach terapeutycznych. W Warsztatach prowadzono także wsparcie psychoterapeutyczne, realizowano indywidualne programy rehabilitacyjne oraz trening ekonomiczny.

Podopieczni Warsztatów brali w 2016 roku udział w wielu dodatkowych formach aktywności. Zorganizowano dla nich wyjazdy do Braniewa (na piknik „Mamo-tato baw się z nami”), Gietrzwałdu, Narusy (na piknik rodzinny) oraz dwudniowy wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego „Brzostowisko”, wzięli udział w 9 imprezach okolicznościowych (m.in. Spotkaniu Wielkanocnym, wyjściu na obiad do restauracji, urodzinach WTZ) i 3 kiermaszach (2 we Fromborku i 1 w Olsztynie). Wraz z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas przygotowali jeden z ołtarzy na procesję Bożego Ciała we Fromborku. Uczestnicy WTZ wzięli udział także w ekstremalnym biegu przełajowym w Elblągu, powiatowym konkursie plastycznym organizowanym z okazji Powiatowych Dni Rodziny oraz w konkursie plastycznym organizowanym przez SOSW w Braniewie.

Działalność Warsztatów była finansowana w 90% przez PFRON, a w 10% przez powiat braniewski, oprócz tego wytwory uczestników były sprzedawane na kiermaszach, a dochód z ich sprzedaży był przeznaczany na „uspołecznienie” podopiecznych.

b) Środowiskowy Dom Samopomocy we Fromborku

Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Archidiecezji Warmińskiej mieści się we Fromborku w zabytkowej kanonii Matki Bożej Wniebowziętej.

W 2016 roku placówka objęła swoją opieką 35 osób niepełnosprawnych z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz osoby chore psychicznie z terenu powiatu braniewskiego (kilku uczestników przychodziło na zajęcia z Fromborka, pozostałe osoby były dowożone busem z gminy Frombork, miasta i gminy Braniewa oraz gminy Płoskinia; dziennie mikrobus przejeżdżał około 350 km).

Dom otwarty był od poniedziałku do piątku, w godz. od 7:00 do 16:00. Zajęcia terapeutyczne w zakresie rehabilitacji społecznej odbywały się w grupach bądź indywidualnie w 6 salach terapeutycznych, dla poszczególnych osób prowadzono muzykoterapię, biblioterapię i aromaterapię, podopieczni Domu wykonywali także drobne prace porządkowe na terenie placówki.

W realizacji powierzonych zadań Dom współpracował z rodzinami podopiecznych, Powiatowym Domem Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku, Ośrodkami Pomocy Społecznej w Braniewie, Fromborku i Płoskini, Domem Kultury i Warsztatami Terapii Zajęciowej Caritas we Fromborku, Środowiskowymi Domami Samopomocy oraz lokalnymi przedsiębiorcami i kościołami.

Podopieczni Domu wzięli udział w 18 imprezach integracyjnych i okolicznościowych, 7 konkursach i prezentacjach o charakterze miejskim i regionalnym, a ich prace i wyroby rękodzielnicze prezentowane były na kiermaszu wielkanocnym i Wigilii Miejskiej we Fromborku.

Działania Domu finansowane były ze środków powiatu braniewskiego, pozyskano także fundusze z rezerw Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, które przeznaczono na wymianę mebli w salach terapeutycznych.

7. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

W 2016 roku Caritas Archidiecezji Warmińskiej prowadziła 4 Stacje Opieki, zajmujące się świadczeniem opieki długoterminowej, paliatywnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej (były to Hospicjum Domowe w Olsztynie oraz Centra Pielęgniarstwa w Górowie Iławeckim, Nidzicy i Pieniężnie).

Wszystkie Stacje prowadziły wypożyczalnie sprzętu ułatwiającego opiekę nad osobami przewlekle unieruchomionymi lub terminalnie chorymi przebywającymi w domu (m.in. łóżek, wózków inwalidzkich, kul, balkoników, ssaków, koncentratorów tlenu, respiratorów). Hospicjum Domowe Caritas w Olsztynie otrzymało od Wspólnoty Pomocy Chorym i Niepełnosprawnym we Freiburgu 3 wózki inwalidzkie. Sprzęt zakupywany był także ze środków pochodzących z akcji Pola Nadziei. Hospicjum w Olsztynie kupiło dzięki tym środkom 1 respirator, 4 ssaki, 8 pulsoksymetrów, 2 wózki inwalidzkie, 1 resuscytator dla noworodka, 3 materace piankowe z pokrowcami, wagę dla niemowląt oraz kojec dla dziecka.

Sprzęt medyczny był przekazywany do Stacji również w ramach darowizn osób indywidualnych i instytucji.

Stacje utrzymywały się z wypracowanych przez siebie, w ramach kontraktów z NFZ, środków oraz darowizn firm i osób prywatnych. Wszystkie stacje dysponują samochodami służbowymi, ze względu na to, że pomoc świadczona jest pacjentom przede wszystkim w miejscach ich zamieszkania.

Stacje udzielały swoim pacjentom wsparcia socjalnego, włączając się w dystrybucję różnego rodzaju darów wśród potrzebujących rodzin. Dzięki ofiarności darczyńców, 100 dzieci będących pod

opieką olsztyńskiego Hospicjum (dzieci chore i ich rodzeństwo) otrzymały mikołajkowe paczki. Dzieci będące pod opieką Hospicjum i Stacji w Nidzicy otrzymały także upominki z okazji Dnia Dziecka.

Stacje w Nidzicy i Olsztynie, prowadzące opiekę paliatywną, zapewniały swoim pacjentom opiekę całodobową – w ciągu dnia prowadzono regularne wizyty domowe, w ciągu nocy i w dni świąteczne poszczególne pielęgniarki pełniły dyżury (pozostając do dyspozycji pacjentów w miarę zgłaszanych telefonicznie potrzeb). Otaczały one opieką także rodziny pacjentów (zarówno rodziny pacjentów żyjących, jak i rodziny w żałobie). Dzięki współpracy z Fundacją Hospicyjną z Gdańska 2 dzieci z rodzin osieroconych otrzymało dodatkowe wsparcie finansowe przeznaczone na zaspokajanie ich potrzeb edukacyjnych. W Olsztynie i w Nidzicy co miesiąc odprawiane są Msze Święte w intencji zmarłych pacjentów oraz rodzin w żałobie (w Olsztynie w trzecią niedzielę miesiąca, w Nidzicy w pierwszą niedzielę miesiąca). W Olsztynie po Mszach odbywały się spotkania dla rodzin w żałobie, zorganizowano także wyjazd dla rodzin w żałobie.

Stacje w Nidzicy i Olsztynie brały udział w ogólnopolskiej akcji „Pola Nadziei”. Celem akcji jest pozyskiwanie funduszy na potrzeby hospicjów oraz propagowanie idei opieki hospicyjnej w społeczeństwie. Każdego roku na początku października w okolicach Międzynarodowego Dnia Opieki Paliatywno-Hospicyjnej przed szkołami, szpitalami, urzędami, w parkach i na skwerach sadzone są żonkile. Wiosną, kiedy kwiaty zakwitną, rozpoczyna się drugi etap akcji. Na ulicach, w centrach handlowych i parkach, wolontariusze kwestują na rzecz osób terminalnie chorych. Każdy włączający się w akcję Ofiarodawca otrzymuje za przekazany datek kwiat żonkila (lub jego symbol), jako wyraz wdzięczności za okazane serce. W 2016 roku w Olsztynie w akcję zaangażowanych było 170 wolontariuszy, zaś w Nidzicy ok. 200.

Hospicjum Domowe w Olsztynie w roku sprawozdawczym otoczyło opieką hospicyjną 391 osób (w tym 73 dzieci), pielęgniarską opieką długoterminową 39 pacjentów, opieką długoterminową dla pacjentów wentylowanych mechanicznie 37 osób oraz 14 korzystających z respiratora dzieci. prowadzonej przy Hospicjum Poradni Medycyny Paliatywnej skorzystało 46 osób.

Stacja Opieki Caritas w Nidzicy otoczyła opieką hospicyjną 171 pacjentów, pielęgniarską opieką długoterminową 27 osób. Z prowadzonej w niej Poradni Medycyny Paliatywnej skorzystało 10 pacjentów.

Stacja w Pieniężnie nakierowana jest przede wszystkim na domową opiekę długoterminową. W 2016 roku obejmowała opieką 76 pacjentów, pozostających pod opieką Stacji przez 10 176 osobodni.

Stacja w Górowie Iławeckim zapewniała w 2016 roku opiekę długoterminową (64 pacjentów), opiekę pielęgniarek środowiskowych (10090 pacjentów przypisanych do pielęgniarek, 7276 wizyt), opiekę pielęgniarek szkolnych (opiekujących się 1645 dziećmi), opiekę położnej środowiskowej (5560 pacjentek, 2593 wizyty). Pracownicy Stacji otaczali opieką młodzież biorącą udział w zawodach

sportowych (25 razy) oraz wykonywali badania profilaktyczne (pomiar poziomu cukru, pomiar ciśnienia krwi), wzięli też udział w 2 festynach gminnych, realizując działania z zakresu promocji zdrowia.

W 2016 roku Caritas otworzyła także nową placówkę opieki nad osobami zależnymi – Dzienny Dom Opieki Medycznej. Placówka została utworzona i jest prowadzona w ramach realizowanego przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej pilotażowego projektu „Zdrowiej w domu. Dzienny Dom Opieki Medycznej – wsparcie dla rodziny w czasie choroby” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Pacjenci Dziennego Domu otrzymują profesjonalne wsparcie mające pomóc im w osiągnięciu większego stopnia sprawności i samodzielności (opiekują się nimi pielęgniarki, fizjoterapeuci, opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy, psycholog, lekarz geriatra, lekarz rehabilitacji).

8. DZIAŁANIA NA RZECZ UCHODźCÓW I MIGRANTÓW

W 2016 roku Caritas Archidiecezji Warmińskiej, kontynuowała, rozpoczęte w 2015 roku, działania na rzecz osób polskiego pochodzenia ewakuowanych ze wschodniej Ukrainy przez Polski Rząd w związku z toczącymi się tam działaniami wojennymi. Działania te były realizowane w ramach zadania publicznego zleconego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Grupa, która znalazła się pod opieką Caritas liczyła 189 osób (były to osoby obu płci, w pełnym przekroju wiekowym – od 0 do ponad 90 lat).

Caritas przeprowadziła działania zmierzające do ułatwienia uchodźcom zaadaptowania się życia w Polsce, odnalezienia się na rynku pracy, znalezienia mieszkań, itp. Wszystkie osoby objęte opieką przeszły procedury legalizacji pobytu w Polsce, zapewniono im m.in. zakwaterowanie, wyżywienie, opiekę medyczną, możliwość kontynuowania edukacji szkolnej, naukę języka polskiego, aktywizację zawodową, kursy orientacji kulturowej. Zadanie zakończono w czerwcu 2016 roku poprzez usamodzielnienie rodzin (znalazły one możliwość pracy i zamieszkania w miastach i miejscowościach na terenie całego kraju).

W celu pozyskania funduszy na zorganizowanie wycieczki zimowej dla młodzieży objętej ewakuacją, Caritas Archidiecezji Warmińskiej wraz z Radiem Olsztyn zorganizowała w Hali Urania Charytatywny Koncert Kolęd Rodziny Pospieszalskich „Rodziny Rodzinom”. Dzięki biletom-cegiełkom i przeprowadzonej zbiórce do puszek, młodzież akademicka z Ukrainy miała możliwość spędzić część ferii zimowych w Krakowie, a wszystkie dzieci mogły uczestniczyć w wyjeździe na basen i do Teatru Lalek.

---

9. DZIAŁANIA FORMACYJNE I EDUKACYJNE

---

a) Udział w spotkaniach rejonowych dla katechetów Archidiecezji Warmińskiej

W roku sprawozdawczym, przedstawiciele Caritas Archidiecezji Warmińskiej byli obecni na rejonowych spotkaniach formacyjnych dla katechetów. W czasie spotkań Dyrektor Caritas przedstawiał katechetom możliwości zaangażowania się w działania diecezjalnej Caritas (ze szczególnym wskazaniem na tworzenie Szkolnych Kół Caritas), opowiadał o inicjatywach Caritas na najbliższy rok szkolny, przedstawiał propozycje działań w Jubileuszowym Roku Miłosierdzia. Katecheci otrzymali także kalendaria planowanych akcji Caritas i inne materiały promocyjne.

b) Spotkania młodych z wolontariuszami Caritas – opowieści o bezdomności

Spotkania odbywały się w ramach przygotowania młodych do sakramentu bierzmowania, ale miały charakter otwarty. Były prowadzone przez pracowników i wolontariuszy Caritas. W ramach spotkań omawiane były zagadnienia dotyczące skali problemu bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim oraz pozostałych obszarach Polski, mechanizmach prowadzących do bezdomności oraz o formach pracy z osobami bezdomnymi prowadzonych przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej. Prezentowane były także historie życia osób bezdomnych będących pod opieką Caritas Archidiecezji Warmińskiej, którymi osoby te dzieliły się w czasie zajęć z rękodziela i indywidualnych rozmów z pracownikami i wolontariuszami Caritas.

W czasie spotkań przedstawiano liczne historie z życia Caritas i jej podopiecznych, odpowiadano na zadawane pytania, starano się obalać mity dotyczące bezdomności, wskazywać na najskuteczniejsze metody pomocy osobom bezdomnym, dobre praktyki Caritas Archidiecezji Warmińskiej, innych Caritas oraz innych organizacji działających na rzecz osób bezdomnych.

Przy okazji tematu bezdomności podnoszono często temat alkoholizmu, konsekwencji wczesnego i nadmiernego spożywania alkoholu.

---

10. INNE DZIAŁANIA

---

c) Kolonie

Dzięki środkom pozyskanym w ramach Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom, wpłat 1% podatku, dofinansowaniu z Kuratorium Oświaty oraz darowiznom przekazanym przez warmińskie parafie, Caritas Archidiecezji Warmińskiej zorganizowała w 2016 roku, tak jak w latach poprzednich, bezpłatne kolonie dla dzieci z najuboższych rodzin z terenu archidiecezji warmińskiej (w roku sprawozdawczym odbyło się 7 turnusów kolonijnych, wzięło w nich udział 275 dzieci).

Kolonie odbyły się w 3 ośrodkach – w Rybakach w czasie 2 turnusów odpoczywało 90 dzieci, we Fromborku w czasie 4 turnusów – 140 dzieci, a w Mikoszowie w czasie 1 turnusu – 45 dzieci. Wszyscy zaangażowani w organizację kolonii wychowawcy i kierownicy byli wolontariuszami.

Caritas Archidiecezji Warmińskiej, dzięki wpłatom z tytułu 1%, dofinansowała także wypoczynek dzieci organizowany przez wiele parafii z terenu całej archidiecezji. W ten sposób bezpłatny (lub dużo tańszy) wypoczynek letni został zapewniony kolejnym kilkuset dzieciom.

d) Wolontariat

Wszelkie działania prowadzone przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej wspierane są przez licznych wolontariuszy. Na terenie archidiecezji warmińskiej, poza grupami wolontariuszy związanymi z poszczególnymi dziełami, wolontariat Caritas funkcjonuje w 2 podstawowych formach: Parafialnych Zespołów Caritas oraz Szkolnych Kół Caritas.

Parafialne Zespoły Caritas powoływane są przez Dyrektora Caritas Archidiecezji Warmińskiej na wniosek proboszcza miejsca. W 2015 roku na terenie archidiecezji warmińskiej działały 73 Parafialne Zespoły, skupiające ok. 700 członków (w 2016 roku powstał 1 nowy Zespół). Szkolne Koła Caritas powoływane są na wniosek dyrektora szkoły, ich opiekunami są nauczyciele (najczęściej katecheci). W 2016 roku na terenie archidiecezji działały 77 Szkolnych Kół Caritas, zrzeszających ok. 1500 wolontariuszy. W grudniu 2016 roku powstało pierwsze w Archidiecezji Warmińskiej Przedszkolne Koło Caritas.

Poza udziałem w akcjach koordynowanych przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej, takich jak rozprowadzanie żywności w ramach programu Embargo, rozprowadzanie żywności w ramach programu FEAD czy udział w zbiórkach żywności, Szkolne Koła i Parafialne Zespoły Caritas prowadzą na swoim terenie działania, które odpowiadają na potrzeby lokalnych społeczności – organizują akcje pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom, kiermasze, festyny, itp.

Caritas Archidiecezji Warmińskiej prowadziła również skierowane do wolontariuszy działania formacyjne. W 2016 roku opiekunowie Szkolnych Kół przez cały rok szkolny spotykali się na comiesięcznych spotkaniach formacyjnych w Olsztynie. Szkolnym Kołom i Parafialnym Zespołom regularnie przekazywano także materiały formacyjne, które z myślą o nich przygotowywała Caritas Polska.

W maju 2016 roku wolontariusze i pracownicy Caritas (ok. 60 osób) udali się na pieszą pielgrzymkę z Olsztyna do Gietrzwałdu. Po uroczystej Mszy Świętej, uczestnicy wzięli udział w festynie rodzinnym na Gietrzwałdzkich błoniach.

e) Festyn rodzinny

W 2016 roku w Olsztynie Festyn Rodzinny odbył się na gietrzwałdzkich błoniach. Zabawy ruchowe i animacje muzyczne poprowadzili wolontariusze i pracownicy Caritas. W Festynie wzięli udział uczniowie ze Szkolnych Kół Caritas (zarówno osoby, które dotarły do Gietrzwałdu pieszo, jak i te, które dotarły do niego w inny sposób), wychowankowie ze Świątlicz Caritas, wolontariusze z Parafialnych Zespołów Caritas oraz pracownicy Caritas Archidiecezji Warmińskiej.

W czasie Festynu rozstrzygnięto konkurs plastyczno-filmowy „Miłosierdzie w codzienności”, ogłoszony z okazji Jubileuszowego Roku Miłosierdzia (nagrody zostały sfinansowane ze środków Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach realizowanego przez Caritas zadania publicznego z obszaru wspierania wolontariatu).

Wszyscy uczestnicy otrzymali drobne podarunki – paczki ze słodyczami i przyborami szkolnymi.

f) Pomoc doraźna

Biuro Caritas w Olsztynie przez cały rok pośredniczyło w przekazywaniu przez mieszkańców Olsztyna i okolic używanych mebli i sprzętu AGD dla potrzebujących zgłaszających się po pomoc do Caritas.

Osobom zgłaszającym się po pomoc w sytuacjach kryzysowych (osobom w kryzysie osobistym, finansowym, byłym więźniom), jednorazowo, w zależności od potrzeb, wydawana była również żywność, odzież, leki, środki higieny osobistej i środki czystości.

g) „Siatka Miłosierdzia”

W roku sprawozdawczym kontynuowano, rozpoczętą w ramach obchodów Jubileuszowego Roku Miłosierdzia, akcję „Siatka Miłosierdzia”. Do parafii, których proboszczowie wyrazili zainteresowanie udziałem w akcji, Caritas przekazała bezpłatnie „Siatki” - papierowe torby na zakupy, na których umieszczono informacje o prowadzonej zbiórce żywności i środków czystości. „Siatki” odbierane były przez chętnych parafian, wypełniane przez nich trwałymi produktami żywnościowymi i środkami czystości, a następnie przekazywane z powrotem do parafii lub do centrali Caritas, gdzie zebrane produkty wykorzystywane były do udzielenia pomocy potrzebującym rodzinom. W ramach akcji w parafiach rozprowadzono ok. 4000 siatek.

h) 100-lecie Caritas Osnabrück

W czerwcu 2016 roku delegacja Caritas Archidiecezji Warmińskiej gościła w niemieckiej Caritas Osnabrück, która świętowała 100-lecie swojego istnienia. Oprócz świętowania wieku działalności bratniej Caritas, wizyta w Niemczech była okazją do zapoznania się z warunkami i rodzajami działań prowadzonych przez Caritas Osnabrück oraz prowadzenia rozmów i spotkań roboczych na temat obszarów możliwej współpracy i wzajemnej edukacji.

i) Formacja duchowa pracowników Caritas Archidiecezji Warmińskiej

W maju 2016 roku pracownicy Caritas wzięli udział, w opisaney powyżej, pielgrzymce do Gietrzwałdu. Ponadto, od dnia rozpoczęcia Jubileuszowego Roku Miłosierdzia, w Centrali Caritas w Olsztynie pracownicy, wolontariusze i podopieczni spotykają się codziennie o godzinie 15.00 na

wspólnej modlitwie Koronką do Miłosierdzia Bożego. W pozostałych placówkach warmińskiej Caritas wspólna modlitwa jest praktykowana nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu.

II PODMIOTY CARITAS PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

NIEPUBLICZNE SAMODZIELNE SCHRONISKO MŁODZIEŻOWE WE FROMBORKU

Mieszczące się we Fromborku Niepubliczne Samodzielne Schronisko Młodzieżowe jest częścią Centrum Młodzieży Caritas. Schronisko dysponuje 42 miejscami noclegowymi, z których w 2016 roku skorzystało 588 osób: uczestnicy kolonii (4 dziesięciodniowe turnusy w ramach kolonii letnich organizowanych przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej), uczestnicy Oazy Nowego Życia II, 22 grupy zorganizowane (w tym artyści-malarze, międzynarodowa grupa rowerowa z Włoch, Turcji, USA, Japonii i Chin, dzieci z Kalingradu), turyści indywidualni, goście weselni.

W budynku w ciągu roku prowadzono drobne bieżące naprawy, przed sezonem kolonijnym odmalowano w nim część pomieszczeń, wykonano także prace konserwacyjne lamp oświetlających teren wokół budynku NSSM.

ARCHIDIECEZJALNY OŚRODEK CHARYTATYWNY CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ W RYBAKACH

Działania realizowane przez Archidiecezjalny Ośrodek Charytatywny w Rybakach opisane są w odrębnym sprawozdaniu merytorycznym.

III UDZIAŁ W REALIZACJI OGÓLNOPOLSKI PROGRAMÓW KOORDYNOWANYCH PRZEZ CARITAS POLSKA

---

a) *Kolonie polonijne*

Kolonie dla dzieci Polonii zorganizowane zostały we współpracy z Caritas Polska, która pozyskała na ten cel środki finansowe z Ministerstwa Edukacji Narodowej. W ramach kolonii zorganizowanych przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Ośrodku w Rybakach odpoczywało 19 dzieci posiadających polskie korzenie, a mieszkających na Litwie. Kolonie były dla nich nie tylko okazją do wypoczynku, ale także poznawania polskiej kultury, języka i historii oraz zapoznania się z polskimi rówieśnikami, którzy razem z nimi spędzali czas na koloniach.

b) *Program „Skrzydła”*

„Skrzydła” to program długofalowej pomocy na rzecz dzieci i młodzieży (uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), mającej na celu wyrównanie ich szans

edukacyjnych. Pomoc w ramach programu kierowana jest do tych uczniów, których edukacja jest zagrożona z powodu szczególnie trudnej sytuacji materialnej bądź losowej.

Pomoc realizowana jest dzięki wpłatom indywidualnych darczyńców, którzy niejako „adoptują” dziecko, łożąc na jego potrzeby szkolne przez 10 kolejnych miesięcy. W 2016 roku w realizację Programu włączyło się 27 darczyńców. Program częściowo dofinansowywany jest także przez Caritas Polska w ramach „Skarbonki Skrzydeł”. Darczyńcy mają także możliwość składania małych ofiar jednorazowych, które składają się na „Skarbonkę Skrzydeł” Archidiecezji Warmińskiej.

W 2016 roku Programem objętych było 62 dzieci, w tym 42 w ramach pomocy od indywidualnych darczyńców, a 20 w ramach „Skarbonki Skrzydeł” Caritas. W sumie na pomoc dzieciom w ramach Programu przekazano w ciągu roku ok. 100 tysięcy złotych (pieniądze te przeznaczone są przez opiekunów uczniów na zakup odzieży, pomocy szkolnych, podręczników, opłaty za internat, dojazdy do szkoły, wycieczki szkolne, zajęcia pozalekcyjne).

c) Rozprowadzanie żywności w ramach programu Embargo oraz Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Program Embargo jest programem uruchomionym przez Agencję Rynku Rolnego w celu zagospodarowania nadwyżek produktów rolnych, owoców i warzyw, wycofanych z rynku w konsekwencji rosyjskiego embarga. W ramach tego programu, za pośrednictwem parafii, Caritas Archidiecezji Warmińskiej rozprowadziła w 2016 roku wśród najuboższych mieszkańców Archidiecezji blisko ponad 162 tony jabłek.

W 2016 roku, wraz z innymi Caritas w Polsce, Caritas Archidiecezji Warmińskiej włączyła się w realizację pomocy żywnościowej dla osób najuboższych. W realizację programu włączyły się 23 parafie i inne organizacje, które objęły pomocą ok. 5 tysięcy osób.

d) Tornister pełen uśmiechów

W ramach akcji w parafiach i placówkach Caritas Archidiecezji Warmińskiej rozprowadzono wśród dzieci z najuboższych rodzin archidiecezji ponad 200 kompletów wyprawek szkolnych. Przybory szkolne, służące do wypełnienia plecaków, pochodziły z darowizn sklepów, osób indywidualnych, nowożeńców.

e) Ogólnopolskie zbiórki żywności „Tak, pomagam!”

W 2016 roku Caritas w całej Polsce zorganizowały 2 zbiórki żywności, w czasie których w sklepach sieci Biedronka, Polo Market i Lewiatan oraz w innych sklepach, których właściciele zgodzili się gościć u siebie wolontariuszy, wolontariusze zbierali żywność o długim terminie przydatności do spożycia.

X zbiórka żywności odbyła się tuż przed Świątami Wielkanocnymi. W sklepach na terenie całej archidiecezji 464 wolontariuszy zebrało ok. 8 ton żywności. Dzięki zebranych darom

wolontariusze udzielili pomocy (głównie w formie świątecznych paczek żywnościowych) 2005 osobom.

XI zbiórka żywności odbyła się przed Świątami Bożego Narodzenia. 482 wolontariuszy zebrali ok. 16 ton żywności, z której przygotowano pomoc dla 3222 osób.

f) Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom

Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom zagościło w polskich domach w 2016 roku już po raz dwudziesty trzeci. Świece Wigilijnego Dzieła sprzedawane były we wszystkich parafiach archidiecezji warmińskiej. Rozprowadzono blisko 51 tysięcy małych i ponad 4 tysiące dużych świec wigilijnych. Środki pozyskane w ramach akcji przeznaczone zostaną przede wszystkim na organizację letniego wypoczynku oraz przygotowanie wyprawek szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin.

W roku sprawozdawczym w promowanie Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom włączyła się Telewizja Polska, realizując w cztery niedziele adwentu relacje z rozprowadzania wigilijnych świec w parafiach w całej Polsce (akcja pod hasłem „Płomień Miłosierdzia”). Jednym z miast goszczących reporterów telewizji był Olsztyn, w związku z czym przy parafii Chrystusa Odkupiciela Człowieka zorganizowano kiermasz, w czasie którego, oprócz wigilijnych świec, można było nabyć także dzieła plastyczne uczestników WTZ i ŚDS z Fromborka oraz domowe ciasto przygotowane przez wolontariuszy Caritas.

W czasie Świąt Wielkanocnych przeprowadzono akcję sprzedaży paschalików oraz czekoladowych baranków wielkanocnych.

g) Pomoc międzynarodowa udzielana za pośrednictwem Caritas Polska

We wrześniu 2016 r. Caritas Archidiecezji Warmińskiej zorganizowała w parafiach archidiecezji zbiórkę do puszek, w ramach której zgromadzono środki na pomoc ofiarom trzęsienia ziemi we Włoszech. Na pomoc ofiarom tego kataklizmu udało się zebrać 100 tysięcy złotych. Pieniądze przekazane zostały Caritas Polska, która podjęła się koordynowania płynącej z całej Polski pomocy.

IV 1%

Środki przekazane przez podatników w formie odpisu 1% podatku zostały w roku sprawozdawczym przeznaczone na:

- dożywianie osób bezdomnych i najuboższych w jadalniach w Olsztynie i Fromborku,
- wsparcie funkcjonowania Archidiecezjalnego Centrum Charytatywnego Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie oraz Centrum Młodzieży we Fromborku,
- wsparcie funkcjonowania Stacji Opieki Caritas,
- prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych,

- organizację wypoczynku, przede wszystkim półkolonii i kolonii letnich, dla dzieci z najuboższych rodzin z terenu archidiecezji,
- ochrona życia (prowadzenie Domu Samotnej Matki i Ośrodka Interwencji Kryzysowej).

V ZADANIA DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ

Lp.	Tytuł zadania	Zleceniodawca	Okres realizacji	Miejsce realizacji	Kwota dotacji	Wkład finansowy	Wkład osobowy
1.	Zapewnienie dzieciom z terenu powiatu braniewskiego opieki i wychowania w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	Zarząd Powiatu Braniewskiego	01.01.2016-31.12.2016	Braniewo	184 053,04	69,14	0,00
2.	Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego na terenie miasta Nidzica	Zarząd Powiatu Nidzickiego	01.01.2016-31.12.2016	Nidzica	195 446,82	475,89	0,00
3.	Prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej we Fromborku	Zarząd Powiatu Braniewskiego	01.01.2016-31.12.2016	Frombork	53 320,00	0,00	0,00
4.	Prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej we Fromborku	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	01.01.2016-31.12.2016	Frombork	479 880,00	0,00	0,00
5.	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy we Fromborku	Zarząd Powiatu Braniewskiego	01.01.2016-31.12.2016	Frombork	464 980,00	0,00	0,00
6.	Pomoc osobom polskiego pochodzenia i członkom ich najbliższej rodziny, zamieszkałym na terytorium objętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie, których życie i zdrowie jest zagrożone	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	01.01.2016-30.06.2016	Rybaki, Łańsk, Olsztyn	3 240 157,47	0,00	0,00
7.	Prowadzenie Świetlicy Parafialnej "Przytulisko" w Lidzbarku Warmińskim	Gmina Miejska Lidzbark Warmiński	01.02.2016-31.12.2016	Lidzbark Warmiński	11 500,00	1 486,00	3 318,00
8.	Przygotowanie i dystrybucja gorących posiłków dla uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie	Gmina Olsztyn	03.02.2016-31.12.2016	Olsztyn	202 280,00	0,00	0,00
9.	Higiena osobista pierwszym krokiem do zdrowia	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	01.03.2016-31.07.2016	Olsztyn	6 500,00	1 500,00	10 200,00
10.	Konkurs plastyczno-filmowy „Miłosierdzie w codzienności”	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	01.03.2016-30.06.2016	Olsztyn, Gietrzwałd	3 500,00	270,00	700,00

11.	Trudny czas żałoby	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	01.03.2016-31.08.2016	Olsztyn	5 500,00	900,00	1 200,00
12.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym. Prowadzenie świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Korszach	Urząd Miejski w Korszach	01.04.2016-31.12.2016	Korsze	18 600,00	8 000,00	10 080,00
13.	Prowadzenie konsultacji, pierwszego kontaktu dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, przebywających i zgłaszających się do OIK	Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień	01.05.2016-31.12.2016	Olsztyn	18 725,00	10 572,00	2 260,00
14.	Kompleksowe wsparcie dla rodzin, w tym dotkniętych dysfunkcją i kryzysem. „Odnaleźć się na nowo”	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	01.05.2016-31.12.2016	Olsztyn	18 725,00	10 572,00	2 260,00
15.	Pozyskiwanie i dystrybucja żywności na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, w tym dystrybucja żywności pozyskanej w ramach FEAD	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	01.05.2016-31.12.2016	woj. warmińsko-mazurskie	23 389,00	9 500,00	4 600,00
16.	Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku warsztatowego wraz ze zmianą użytkowania na halę sportową z częścią rehabilitacyjną	Fundusz Kościelny	10.05.2016-31.08.2016	Rybaki	1 317 127,72	1317127,73	0,00
17.	Zrozumieć seniora i jego rodzinę – wsparcie w terminalnej chorobie i osieroceniu	Gmina Olsztyn	01.06.2016-30.11.2016	Olsztyn	5 000,00	900,00	900,00
18.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	01.07.2016 - 10.07.2016	Frombork	7 000,00	7 125,00	2 600,00
19.	Kultura dla każdego (ASOS 2014-2020)	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	01.07.2016-31.12.2016	woj. warmińsko-mazurskie	93 180,53	1 980,00	12 400,00
20.	„Zdrowiej w domu. Dzienny Dom Opieki Medycznej – wsparcie dla rodzin w czasie choroby” w ramach PO WER 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Minister Zdrowia, Europejski Fundusz Społeczny	01.07.2016-31.12.2016	Olsztyn	207 361,58	10 000,00	0,00
21.	„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie – wytłumacz. Jeśli nie może – pomóż” – kolonie Caritas dla dzieci polonijnych i polskich szansą na kształtowanie postaw	Caritas Polska/Minister Spraw Zagranicznych	05.07.2016 - 14.07.2016	Rybaki	16 580,00	4 110,00	1 820,00
22.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	12.07.2016 - 21.07.2016	Frombork	7 000,00	7 125,00	2 600,00

23.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	15.07.2016 - 24.07.2016	Mikoszewo	9 000,00	11 125,00	2 600,00
24.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	15.07.2016 – 24.07.2016	Rybaki	9 000,00	11 125,00	2 600,00
25.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	23.07.2016 – 01.08.2016	Frombork	7 000,00	7 125,00	2 600,00
26.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	24.07.2016 – 02.08.2016	Rybaki	9 000,00	11 125,00	2 600,00
27.	Powrót osób bezdomnych do społeczności. Edycja 2016. Pomoc doraźna	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	01.08.2016-31.12.2016	Olsztyn	49 932,00	7 810,00	6 000,00
28.	Organizacja półkolonii w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Korszach	Powiat Kętrzyński	01.08.2016-31.08.2016	Korsze, Olsztyn	2 875,00	1 968,79	200,00
29.	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	MRPiPS, Caritas Polska	01.08.2016-31.12.2016	woj. warmińsko-mazurskie	957 965,72	0,00	0,00
30.	Zorganizowanie w 2016 r. wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Wakacyjna przygoda z Caritas	Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty	21.08.2016 – 30.08.2016	Frombork	7 000,00	7 125,00	2 600,00
31.	Zrozumieć bezdomność	Caritas Polska	01.10.2015-30.11.2016	woj. warmińsko-mazurskie	10 000,00	0,00	0,00
32.	Świetlicowa rodzina to zgrana drużyna	Powiat Bartoszycki	01.11.2016-30.11.2016	Górowo II.	1 350,00	0,00	1 394,00
Łącznie:					7 642 928,88	1 449 116,55	75 532,00

SPIS TREŚCI

Dane identyfikacyjne jednostki	1
I Nieodpłatna regularna działalność statutowa.....	2
1. Działania na rzecz bezdomnych i najuboższych mieszkańców Archidiecezji Warmińskiej.....	2
2. Działania na rzecz ochrony życia i rodziny:.....	5
3. Działania na rzecz seniorów i integracji międzypokoleniowej	7
4. Działania na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym – świetlice	8
5. Działania na rzecz osób uzależnionych – Archidiecezjalny Ośrodek Pomocy Uzależnionym Caritas Archidiecezji Warmińskiej	9
6. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych:.....	10
7. Działalność lecznicza	11
8. Działania na rzecz uchodźców i migrantów	13
9. Działania formacyjne i edukacyjne	14
10. Inne działania	14
II Podmioty Caritas prowadzące działalność gospodarczą.....	17
Niepubliczne Samodzielne Schronisko Młodzieżowe we Fromborku.....	17
Archidiecezjalny Ośrodek Charytatywny Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Rybakach	17
III Udział w realizacji ogólnopolski programów koordynowanych przez Caritas Polska	17
IV 1%	19
V Zadania dofinansowane ze środków jednostek samorządu terytorialnego i administracji państwowej	20